

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum V. Decretalium, Per Quadraginta, Et Unum Titulos Distributum,
In quo agitur De Judicio criminali, exponendo primùm actiones in eo
judicio instituendas, & suscipiendas, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1709

Articulus I. An Prælati Ecclesiastici, sub annuo censu, licitè
jurisdictionem suam concedere possit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73064](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73064)

QVÆSTIO IV.

IN TITULUM IV. NE PRÆLATI VICES
SUAS, VEL ECCLESIAS, SUB ANNUO CEN-
SU CONCEDANT.

595 **D**uplex quæstio continetur in hoc titulo. 1. Est, an Prælati licitè, sub annuo censu, vices suas, hoc est, *jurisdictionem suam* alicui concedere possint? Secundo an proventus Ecclesiarum, sub onere census annui, locari possint? Subjungitur titulus iste priori, tanquam ejus appendix, utpote continens aliquam etiam speciem Simonix.

ARTICULUS I.

An Prælatus Ecclesiasticus, sub annuo censu, licitè jurisdictionem suam concedere possit?

596 **R**esponso est negativa ex c. 2. & 3. h. t. ubi in postremo sic loquitur Alexander III. Quoniam *enormis consuetudo in quibusdam locis, contra SS. Patrum institutiones invaluit, ut sub annuo censu* (seu pretio) *Sacerdotes ad Ecclesiarum Regimen stantur* (v.g. ut sint Decani, Archipresbyteri, Archidiaconi, vel ut agant vices Episcoporum in terminandis causis Ecclesiasticis) *ne id fiat, omnibus modis prohibemus &c.* Idem etiam habetur in Tridentino. Sess. 25. de Reformation. c. 11. ibi: *non liceat, etiam jurisdictiones Ecclesiasticas, seu facultates nominandi, aut deputandi Vicarios in Spiritualibus, locare; nec conductori- bus per se, aut alios exercere &c.*

597 Ex hoc coll. 1. nulli Prælati Ecclesiastico licere, *vices*, hoc est *jurisdictionem suam*, quam habet ab Ecclesia, sub annuo censu, seu *pensione*, alteri concedere, ut constat ex c. 1. & 3. h. t. Coll. 2. Simoniacum esse Episcopum, vel Prælatum Ecclesiasticum illum, qui (recepto pretio) alteri suam jurisdictionem committit, Barbosa. in c. 1. h. t. n. 2. Sic enim vendit spirituale pro aliquo temporali. Coll. 3. Vicarium non esse Simoniacum, qui ab Episcopo, vel

alio Prælato constituitur, & recipit salarium laboris, pro sustentatione. Azor. Instit. moral. p. 3. l. 12. c. 14. q. 1. Nam accipere sustentationem, ex naturali justitia debetur ei, qui servit alteri, ut diximus præcedenti titulo. Ad quæstionem autem cur Episcopus, alteri, pretio accepto, committens vices suas, sit Simoniacus? non autem Vicarius recipiens pretium ab illo? responder Panormitanus hic, discrimen esse; quia Vicarius constitutus recipit *pretium sui laboris*, cum Episcopo locet suas operas, & nullo jure cogatur gratis servire. c. *eum ex officio*. De præscript. at vero Episcopus committens alicui suam jurisdictionem accepto pretio, vendit illi suam potestatem spirituales.

Coll. 4. Eum, qui dedit pecuniam, 598 ut spirituales jurisdictionem exerceat (v.g. ut *constitueretur* Vicarius) privari suo officio c. 1. h. t. & quidem *ipso jure* juxta Barbosa. cit. n. 3. contra Vallensem hic n. 1. & eum, qui ei suam jurisdictionem confert, amplius conferre non posse, & canonicè puniri debere, ut dicitur cit. c. 1. h. t. rectè tamen sustinetur doctrina Vallensis, qui docet Vicarium in dato casu *privandum* Vicariatu sic acquisito, quia c. 2. h. t. expressè dicitur: *removeatur*. Unde *ly amistar* in c. 1. refertur ad eum, qui *taliter confert vicariatum*. Coll. 5. Quod Prælati, jurisdictionem suam, etiam *temporalem*, quam habent ab Ecclesia, pretio concedentes alteri, simoniaci sint; quod universaliter procedit, si aliquid exigant pro illis actibus, quos gratis præstare debent ratione sui officii; ita Suarez l. 4. Simon. c. 20. n. 19. Coll. 6. Vicarios, Decanos, Archidiaconos, & similes, qui dant aliquid temporale, pro acquirenda jurisdictione, ac potestate Ecclesiastica, competente tali officio, vel muneri, non tantum simoniacos esse, sed etiam officio sic acquisito; locantes autem pro pecunia
ejus-

ejusmodi officium, potestate illud confendi, privandos esse, ut expresse dicitur c. 2. h. t.

ARTICULUS II.

An fructus, & obventiones Ecclesiarum licite locari, & conducì possint pro annuo censu?

599 **R** Esp. posse *ad breve tempus*, ut dicitur c. *querelam* 3. h. t. ubi, qui Ecclesiam sub annuo censu locavit ad septennium; ante lapsum temporis locatorium removens, dictam Ecclesiam eidem restituere jubetur, secundum datam fidem, illud autem *breve tempus*, jure antiquo fuit *septennium*, ut constat ex cit. c. ibi: *ad annuum censum tenendum per septennium*; vel saltem non ultra novennium: Hodie autem hoc tempus restrictum est *ad triennium*, & non ultra, per Extravag. *ambitiosa*, de rebus Eccles. alien. vel non alien. inter commun. ubi ea usu recepta est. Circa præsentem materiam quæstio est 1. an prohibitio per textum cit. Extravagantis, quæ prohibet locationem *ultra triennium*, cadat solum super locationem rerum Ecclesie, aut beneficii (ut sunt fundi, prædia) vel etiam fructuum, & obventionum *merè temporalium*? multi apud Barbos. in cit. c. *querelam*, n. 2. affirmant primum, nimirum, quòd cadat solum super *locationem rerum*. Verùm juri conformius est, cadere super locationem rerum, bonorum Ecclesiasticorum, & fructuum, quæ rei Dominium transfertur; cum Extravagans cit. postquam nominasset bona immobilia, & mobilia pretiosa, expresse loquatur de *locatione omnium rerum, & bonorum Ecclesiasticorum*, nihil (ne quidem excipiens fructus) nisi quæ pro temporis exigentia servando servari non possint, vel sint bona, quorum alienatio in certis casibus est jure permissa.

600 Alii porrò censent in hac locatione fructuum, & obventionum posse considerari, vel *jus percipiendi fructus*; vel solum *commoditatem*, & primum volunt omnino cadere sub prohibitionem (nam illud jus fundatur in titulo Spirituali) non autem *commoditatem*. In quo autem sita sit hæc commoditas? non explicant. Dicit tamen potest, consistere in hoc, quòd, cum sæpè non nisi molestis expensis pro cultura, & incommodis, ob locorum distantiam,

Monasterium, vel beneficiatus possit percipere fructus ex re, vel fundo suo, conveniat cum altero, ut ipse suis expensis fundum colat, & laboret, ac inde fructus non suo *conductoris*, sed *locatoris nomine* percipiat, ac ex illis in tres v. g. partes divisit, unam tertiam pro labore; alteram pro expensis habeat; tertiam verò locatori pendat, in quo apparet commoditas cujusque. Hinc isti dicunt, beneficiarium posse locare fructus sui beneficii, etiam ultra triennium pro censu annuo; imò ad dies vitæ sic, ut in conductorem, seu, locatorium transferatur *sola commoditas* fructuum, non autem jus, seu *utile dominium*; nam Extravagans cit. expresse loquitur de locatione, per quam Dominium transfertur; id quod probabile censet Pirhing, h. t. n. 6. quamquam fateatur oppositum conformius juri; sed contrarium jam in multis provinciis per usum obtinuit.

ARTICULUS III.

An Successor in Ecclesia, vel beneficii teneatur stare locationi ab Antecessore factæ?

A Ffirmativa videtur decisa in c. *quere-* 601 *lam* 3. h. t. ubi ad Pontificem querelam detulit quidam Guilielmus, quòd, cum sibi, quadam Ecclesia, per ejus Rectorem locata esset usque ad septennium pro pensione annua, præstita simul fide, ab illo Rectore, quòd illi intra hoc tempus nullam injuriam, vel gravamen super ea Ecclesia illaturus erat, postea tamen ante unius anni spatium, Ecclesiam auferre præsumpserit; ad hanc querelam respondet Alexander III. mandando Episcopo Exoniensi, ut, si ita esse constiterit, Rectorem illum compellat, ut præfatam Ecclesiam, dicto G. restituat, & usque ad tempus constitutum, prout inter eos convenit, ipsam eandem Ecclesiam permittat possidere. Ex hac resolutione quidam, ad quæstionem propositam, respondent *affirmativè*, quòd quidem verum est 4. conditionibus concurrentibus, 1. si locatio facta sit nomine Ecclesie, 2. si in hujus utilitatem 3. si census locationis in ejusdem commodum convertatur, 4. Quòd locatio facta sit cum debita juris solemnitate. Sic Gloss. in cit. c. *querelam* V. *Terminum*; Covarr. l. 2. Variar. c. 15. n. 6. Marta de jurisdic. p. 4. casu 98. n. 8. Quaranta in summa Bullarii V. *Alienatio* n. 19. Ex hoc